

Historia 15 marca ..

Światowy Dzień Konsumenta został ustanowiony na pamiątkę słynnego przemówienia J.F.Kennedy'ego, wygłoszonego przed kongresem USA 15 marca 1962 r. Przemówienie to, zawierało słowa, "wszyscy jesteśmy konsumentami" i stanowiło podwaliny amerykańskiego ustawodawstwa konsumenckiego. Z inicjatywy J.F.Kennedy'ego, w roku 1962, zostały zagwarantowane prawa konsumenta, prawo do bezpieczeństwa, prawo do rzetelnej informacji, prawo do bycia wysłuchanym, prawo swobody wyboru asortymentów i usług o cenach uzasadnionych ekonomicznie.

W Polsce, ochrona praw konsumentów zagwarantowana jest w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r.; "art. 76, władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniem zagrażającym ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi ..".

Historia praw konsumenta zaczyna się od początków konsumpcji, handlu, wymiany towarów i usług. Od tysięcy lat prawa konsumenta zwyczajowe, czy pisane, to zawsze to co uważamy za uczciwe i etyczne.

"Konsumenckie" wzory miar i objętości, były chronione przez starożytnych królów, starożytne miasta i państwa od tysięcy lat. Surowe kary, włącznie z karą śmierci, miały chronić konsumentów przed oszustami.

Dziś za oszukiwanie konsumentów, co do ilości i jakości towaru, grozi zaledwie grzywna [Kodeks Wykroczeń]. Nawet te kary obowiązujące, nie są realizowane, bowiem instytucje kontroli - Państwowa Inspekcja Handlowa i Inspekcja Sanitarna - do tego powołane, praktycznie nic nie robią i są to tylko instytucje "fasadowe". Sprawiają pozory, że chronią konsumentów. Jak i reszta urzędników, myślimy, że są po to, by brać pieniądze i nic więcej. Ich pomoc, nawet jeżeli komuś uda się o nią zawalczyć, z reguły jest nieskuteczna. Urzędnicy, mający walczyć o prawa konsumenta i je chronić, są jak wynika z naszych obserwacji kompletnie nieudolni i niechętni, by skutecznie realizować przepisy i chronić konsumentów.

Z czego wynikają prawa konsumenta i dlaczego mają tak być ?

Przepisy zawierają zasady jakie społeczeństwo uważa za sprawiedliwe - to samo z przepisami konsumenckimi. Przedstawiciele społeczeństwa - w Polsce Sejm i Senat, czyli posłowie i senatorowie - zapisują w przepisach w ustawach te zasady określające prawa jakie społeczeństwo uważa za słusze i jakie mają obowiązywać. Tak powstaje prawo konsumenckie.

Skąd wiedzieć jakie są prawa konsumenta, jeżeli nie znamy przepisów ?

Zdrowy rozsądek podpowiada nam, że coś jest niesprawiedliwe, niesłusze, jest sprzeczne z prawami konsumenta - przepis to z reguły potwierdza.

Musimy jednak pamiętać, że przepisy praw konsumenta, mają chronić obydwie strony - kupującego i sprzedającego, usługobiorcę i usługodawcę - taki jest cel ustawodawcy.

Jest to w interesie nas wszystkich..konsumentów.

Wszyscy jesteśmy konsumentami !!

Andrzej Wójcik